

6. SINIF

Çek Kopar

BENİM

PARAGRAF

Akıllı tahtaya uyumludur.

SÖZEL MUHAKEME - GÖRSEL
OKUMA VE YORUMLAMA

SORU
BANKAM

6. SINIF

BENİM

PARAGRAF

SÖZEL MUHAKEME - GÖRSEL OKUMA VE
YORUMLAMA SORU BANKAM

ISBN 978-625-7868-43-3

YAZAR MURAT KOŞAR

DİZGİ GRAFİK
Örnek Akademi

BASKI TARCAN MATBAA

www.ornekakademi.com

/ornekakademi

ÖRNEK AKADEMİ

Adres : Aşağı Yahyalar Mahallesi 995/1 Sokak No: 5B Yenimahalle/Ankara

Tel : 0 530 467 61 94

E-Posta : bilgi@ornekakademi.com

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Örnek Akademi Basın Yayın Dağ. Eğ. Dan. San. ve Tic. Ltd. Şti'ye aittir. Herhangi bir şekilde izin alınmadan, yayınların tümü ya da bir kısmı, mekanik, fotokopi, elektronik ortam ve benzeri başka yöntemlerle kayıt altına alınamaz, çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Değerli Meslektaşlarımız,

Sevgili Öğrenciler,

İletişim çağındaki gelişmeler, bilginin hızla yenilenmesi ve yayılmasını sağlamaktadır. Bu durum, doğal olarak eğitim-öğretimin her alanını etkiliyor. Artık klasik eğitim yaklaşımlarının değişimlere uyum sağlaması mümkün görünmüyor. Çoklu zekâ ve yapılandırıcı eğitimin tüm aşamalarının okullarda ve diğer eğitim kurumlarında kullanılması bir zorunluluk oldu.

Millî Eğitim Bakanlığının ortaokulların tüm sınıf düzeylerinde uyguladığı yeni yaklaşımlar, beraberinde yeni materyalleri, yardımcı malzemeleri gerekli kılıyor.

Örnek Akademi Yayınları olarak bizler, tüm sınıf düzeylerinde yukarıda sözünü ettiğimiz yaklaşım doğrultusunda yepyeni ürünlerle karşınıza çıkıyoruz.

Eğitim-öğretim hayatının önemli bir döneminde olan 6. sınıf öğrencilerimizin elde edecekleri başarı yolunda "Paragraf - Sözel Muhakeme - Görsel Okuma ve Yorumlama Soru Bankam" kitabımız, büyük bir eksiği dolduracaktır.

Başarı dileklerimizle!

İçindekiler

PARAGRAF	5
SÖZEL MUHAKEME	73
GÖRSEL OKUMA - YORUMLAMA	83
CEVAP ANAHTARI	109

PARAGRAF

1. Gazeteci:

(I) ----

Yazar:

Düzenli okumak sizi buna sevk mi ediyor, bunu bilmiyorum ama zannedersem bir arayış. Kendinizi bir saatten sonra ifade etmek istiyorsunuz. O büyüdü dünyanın kapılarını siz de açmak istiyorsunuz. Bir okuyucu olarak yazarın tarafına geçmek okuyanı, sizin yazdıklarınızı okurken görmek istiyorsunuz.

(II) ----

Yazar:

Bir defa düzenli okumak bu işte en önemli eylem biçimi. Bir de işçilik, ince işçilik... Kendimi hep eksik hissedirim ben ama bir gün iyi bir şeyler yazacağıma inanarak da çalışırım. Çok emek vermeli. Güzel arkadaşlıklar kurmalı. Size bu yolda iyi nasihat veren büyüklerle de ihtiyacınız var. Çok şükür şu anda hepsine sahibim. Tek eksiklik bende.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Yazarlık serüveniniz nasıl başladı?
(II) Yazarlıkta kendinizi yeterli buluyor musunuz?
- B) (I) Sevilen bir yazar olmanızı neye bağlıyorsunuz?
(II) Yazarlıkta başarı nelere bağlıdır?
- C) (I) Sizi yazmaya sevk eden şey nedir?
(II) İyi bir yazar olmak için ihtiyacımız olan şey nedir?
- D) (I) Yazarlığı seçmeniz nasıl oldu?
(II) Ortaya koyduğunuz eserleri beğeniyor musunuz?

2. (I) Günümüzde sahnelenen Karagöz oyunu metninin büyük çoğunluğu, Osmanlı Dönemi'nde yazılmıştır. (II) Günümüz Türkçesine uyarlanmış bu metinler, o günün şartlarında insanların eğlenmesine katkıda bulunmuştur. (III) Ne var ki bu klasik metinler, gerek anlatım gerekse güldürü öğeleriyle günümüz insanına ilgi çekici gelmemektedir. (IV) Bu, büyük bir eksiklikler. (V) Bu nedenle Karagöz'ün öncelikle konularının güncelleştirilmesi gerekmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden itibaren düşüncenin yönü değişmiştir?

- A) II B) III C) IV D) V

3. Uzun zamandır içi gidiyordu ışıklı ayakkabılara çocuğun. Annesini köşedeki ayakkabıcıya sürükledi ama değişen bir şey olmadı. Annesi kesin konuşuyordu, ----

Bu parça,

- I. ayağındakiler eskimeden yeni bir ayakkabı almaları olanaksızdı.
II. bu yoklukta yeni bir ayakkabı almaları mümkün değildi.
III. bu sefer indirim yaptırabilirlerse istediği ayakkabıyı alacaktı.

ifadelerinden hangileriyle devam ettirilemez?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

4. Demokratik tutuma sahip bir ailede çocuktan beklentiler yaşıyla orantılıdır. Çocuk yaşına uygun sorumlulukları konusunda bilgilendirilir ve ona sorumluluk verilir. Karşılaşılan sorunlar birlikte çözüm aranarak çözülmeye çalışılır. Çocuk, kendi duygu ve düşüncelerini paylaşması için yüreklendirilir, ona model olunur. Ailenin bir ferdi olduğu için aile içinde alınan kararlarda çocuğa da danışılır. Anne baba, çocuğuna yol göstermeye çalışır, onun adına karar almaz, seçim özgürlüğünü çocuğuna bırakır. Böylece çocuk, davranışlarının sorumluluğunu üstlenmeye başlar.

Bu metne göre demokratik tutuma sahip ailelerde aşağıdakilerin hangisinin olması beklenmez?

- A) Alınacak kararlarda çocuğun fikri de dikkate alınır.
B) Çocuğun kendi sorunlarını kendisi çözmesi istenir.
C) Çocuğa yaşına uygun sorumluluklar yüklenir.
D) Kendisiyle ilgili konularda çocuğa seçim özgürlüğü tanınır.

5. Şiir, en eski anlatım biçimlerinden biridir. Şiir, kısa dize-lerden oluşması ve ahenk yönü ile çocuk üzerinde düzyazıdan daha etkileyicidir. Şiir, çocukların algı dünyasına renk getirmesi ve onların hayal gücünü geliştirmesi bakımından oldukça önemlidir. Çocuklar, gelişimlerinin her döneminde şiire karşı olumlu tepki gösterirler; şiir dinlemekten, okumaktan ve ezberlemekten zevk alırlar. Çocukların şiirle ilişkisi önce dinlemekle başlar. Okul öncesi çağdaki çocuklar, kafiyeli ve ritimli sözlere ilgi duyduklarından, şiirlerden çok hoşlanırlar.

- Anahtar kelimeler metinde en çok üzerinde durulan, metnin yansıtmak istediği anlama en büyük ipucunu veren kelimelerdir.

Buna göre, bu metnin anahtar kelimeleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Düzyazı, şiir
B) Çocuk, gelişim
C) Çocuk, şiir
D) Şiir, ritim

6. Bilimin ve buna paralel olarak tekniğin de gelişmesiyle birlikte insanoğlu, medeniyet seviyesini bir ileri noktaya taşıyor. Aslında yaşadığı her dönemde bilim ve teknolojinin bir sınırı olmadığını, bu nedenle ikelliğin aşılamaz olduğunun yeni keşifler yaptıkça bir kez daha farkına varıyor. 1899 yılında Amerika Patent Dairesi Başkanlığı yapan Charles Duell, bugünleri tahmin etseydi asla dile getirmeyeceği, artık bir klişe olan "icat edilebilecek her şeyin icat edildiği ve yeni hiçbir şeyin icat olmayacağı" düşüncesi dilden dile tebessümle dolaşırken her yeni keşifte bir kez daha çürümeye mahkûm oluyor ve bilimin sınır kabul etmediğini ispat ediyor.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim ne kadar ilerlese de dünyanın bazı yerlerinde ilkel yaşam devam edecektir.
B) Bilim ve teknolojideki ilerlemenin sınırı yoktur.
C) Her icat bir sonraki icadın altyapısını oluşturur.
D) Bilim ve teknolojideki ilerlemeler yaşamımızı kolaylaştırmaktadır.

7. Yazdığı şiirlerle edebiyat yaşamına atılan Orhan Kemal, Nazım Hikmet ile tanıştıktan sonra hikâye ve roman yazmaya başlamıştır. 1954 ve 1966 yılları arasında Cibali'deki daracık sokaklardan birinde, iki katlı küçük bir evin yoksul bir odasında, ince bir daktilo sesiyle Türk edebiyatının unutulmaz öykülerini, romanlarını yazmıştır.

Bu parçadan Orhan Kemal'le ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) On yıldan fazla bir süre roman ve öykü yazdığı
B) Öykü ve romanlarını daktiloyla yazdığı
C) Roman ve öykülerini yazdığı yıllarda yoksul bir yaşamının olduğu
D) Şiirleri beğenilmediği için roman ve hikâye yazmaya başladığı

8.

Süleymaniye Camisi 1551-1558 yılları arasında Kanuni Sultan Süleyman'ın isteği üzerine İstanbul Eminönü semtinin Süleymaniye bölgesinde Mimar Sinan tarafından inşa edilmiştir. Mimar Sinan'ın 85 yaşında yaptığı bu eser, onun kalfalık eseri olarak bilinmektedir. Süleymaniye Camisi'nin çevresinde kütüphane, hamam, medrese, imaret, dükkânlar ve hazire bulunmaktadır. Süleymaniye Camisi ile birlikte her biri Süleymaniye Külliyesi'nin birer parçasıdır.

İstanbul'dan önce Osmanlı Devleti'ne başkentlik yapan Edirne ile özdeşleşerek bu kentin simgesi hâline gelen Selimiye Camisi dünyanın gelmiş geçmiş en büyük ve dâhi mimarlarından Mimar Sinan'ın eseri. Osmanlı İmparatorluğu'nun gücünün zirvesinde olduğu yıllarda yaşayan Mimar Sinan, bu gücü âdeta mimari eserleri ile şekillendiren bir deha olup, Selimiye Camisi ile imparatorluğun kudretini yansıttığı ve Osmanlı mimarisinin zirve noktasını meydana getirdiği söylenebilir. Hatta camiyi yalnızca Osmanlı'nın değil dünya mimarlık tarihinin en gözde eserlerinden biri olarak tanımlamak abartı olmaz. Selimiye Cami'nin UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alıyor olması da bu gerçeğin tüm dünyaca kabul edildiğinin kanıtı.

Bu metinlerde sözü edilen yapıların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer almaları
- B) Kanuni Sultan Süleyman'ın isteği üzerine yapılmış olmaları
- C) Mimar Sinan'ın eseri olmaları
- D) Kütüphane, hamam, medrese vb.den oluşan külliye'nin bir parçası olmaları

9.

Artık, güneş doğmaya başladı. Biraz sonra da tıkırtılar başlar. Ah, işte küçük beyimiz de geldi! Ne güzel bir bebek! Hanımım da burada. Ne güzel her şey! Şu tahtalarımın üzerinde serili olan halı sıcacık tutuyor beni. Pencerelerimdeki dantelli perdeler, hanımımın küçük beye okuduğu masal kitapları... Ne kadar da mutluyum! Hele şu kış günleri sıcacık oluyorum. Dışarısı buz gibiyken ben sıcacığım.

Bu parçada konuşturulan varlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Masal kitabı
- B) Kitaplık
- C) Perdeler
- D) Ev

10.

J Bugün kitaplarla olan sıkı dostluğum işte böyle başladı.

K Amcam, haftada bir elinde birkaç kitapla bize uğrar; beni ve kardeşimi çağırıp kitaplar üzerine tatlı bir sohbete başladı.

L Sonra bize, istediğimiz kitabı alıp inceleyebileceğimizi söyledi.

M Kitaplara olan tutkumu tam bir kitap kurdu olan amcama borçluyum.

N Biz de her kitabı tek tek inceleyip beğendiğimiz bir tanesini alır, hemen okumaya başladık.

"J, K, L, M, N" harfleri ile belirtilen cümlelerle bir paragraf oluşturulduğunda sıralama nasıl olur?

- A) J, K, L, N, M
- B) M, L, K, N, J
- C) M, K, L, N, J
- D) L, K, N, M, J

11. Aşağıdakilerden hangisi öyküleyici bir metinden alınmamıştır?

- A) Aşağıda masmavi Van Gölü parıldıyor, yanında neye benzediği pek belli olmasa da İstanbul dedikleri büyük şehir görünüyor. Meryem de bunları seyretmeye doyamıyordu. Derken kuşun “gak” dediğini duydu Meryem, çirkin bir sesle “gak” diyordu. Ben sana nereden süt bulayım ey mübarek kuş diye geçirdi içinden. Binbir direk üstünde duran gökyüzünde ben nereden süt sağıp da sana içireyim?
- B) Su, insan vücudu için vazgeçilmezdir. Vücudumuza faydası olduğu gibi insanoğlu suyu yüzyıllar boyunca tahıllarını öğütmek ve tarlalarını sulamak için de kullanmıştır. Günümüzde ise gücünden yararlanarak elektrik üretmek için de su kullanılıyor. Su enerjisi temiz ve yenilenebilir olduğundan önemlidir.
- C) Saatler ilerledikçe parktan gelen sesler de yükselmeye başlamıştı. Olay yerinin hemen yakınında ama hiçbir şey görmeden sesleri dinlemeye başladım. Arada bir hemşireler uğruyor ve “Sakın pencereleri açmayın!” diye uyarıda bulunuyordu. Ancak dışarıdaki gazın yakıcılığı kapalı kapılar ve pencerelerden içeriye sızmaya başlamıştı bile.
- D) Yağmurlu bir sonbahar akşamı... Son kez çocukluğumun ve ilk gençliğimin geçtiği bu şehrin sokaklarını, sırtımda bavulomla geziyorum. Yürüyerek tren garına geldim, hüzünlü bir heyecan içindeydim ama hiç belli etmedim. Garın sarı ışıkları altında uykulu, solgun yüzler bekliyorlardı. Benim gibi İstanbul'a okumaya gidecek gençler, yanlarında anneleriyle son dakikalarını geçiriyorlardı. İşte o an, annelerine hiç göstermedikleri derin bir sevgi duyuyorlardı.

12. Bugünün çocukları ne kadar değişti. Ne yaparsan yap memnun olmuyorlar, hiçbir şey onları mutlu etmeye yetmiyor. Çocukluğumu düşününce bunu daha iyi anlıyorum. Çocukluğumda neredeyse hiç oyuncağım olmadı. Etrafımdaki bir dal parçasından süpürgeye kadar birçok nesneyi oyuncak yapıp onlarla oynuyor ve mutlu oluyordum. Şimdinin çocukları ise her şeyi istiyorlar. Biz anne babalar ise onların her istediğini karşılayan hizmetçiler olduk. Gel gör ki onların isteklerine bir türlü yetişemiyoruz.

Bu parçanın yazarı aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Günümüz çocuklarının ailelerini çok üzdüğünden
- B) Günümüzde çocukların çok doyumsuz olduğundan
- C) Çocuklara mutlu bir çocukluk dönemi yaşatılmadığından
- D) Ailelerin çocuklarıyla yeterince ilgilenmediğinden

13. Bir eserin ömrünü zaman belirler. Yazıldığı dönemde çok okunan nice eserler, sonraları okunmamıştır. Hatta unutulup gitmiştir. Nice eser ise zamana karşı direnmiş, yüzyıllar sonra bile okunmuştur. Bu direnişin temelinde ise halkın anlayabileceği bir dil vardır. Zamana karşı direnen eserlerin tümünde bunu görürsünüz, ilgi çekici konuları değil.

Bu parçaya göre bir eserin kalıcı olması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Yalın ve anlaşılır bir dilinin olmasına
- B) Döneminin olaylarını yansıtmasına
- C) Toplumsal sorunlara çözüm üretmesine
- D) İlgi çekici bir konusunun olmasına

1. Aşağıda bir metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri karışık olarak verilmiştir. Z, Y ve V harfleriyle belirtilen paragrafları dikkatlice okuyunuz.

Z

Günler günleri kovalamış ve sonbaharın ilk rüzgârları başladığında kabak üşümeye sonra yapraklarını düşürmeye, soğuklar arttıkça da aşağıya doğru inmeye başlamış, sormuş endişeyle kavağa:

- Neler oluyor bana ağaç?
- Ölüyorsun, demiş kavak.
- Niçin?
- Benim on yılda geldiğim yere, iki ayda gelmeye çalıştığın için.

Y

Ulu bir kavak ağacının yanında bir kabak filizi boy göstermiş. Bahar ilerledikçe bitki kavak ağacına sarılarak yükselmeye başlamış. Yağmurların ve güneşin etkisiyle müthiş bir hızla büyümüş ve neredeyse kavak ağacı ile aynı boya gelmiş.

V

Bir gün dayanamayıp sormuş kavağa:

- Sen kaç ayda bu hale geldin ağaç?
- On yılda, demiş kavak.
- On yılda mı, diye gülmüş çiçeklerini sallamış kabak.
- Ben neredeyse iki ayda seninle aynı boya geldim bak!
- Doğru, demiş kavak.

Aşağıdakilerin hangisinde metnin bölümlerini ifade eden harfler “giriş, gelişme, sonuç” şeklinde sıralanmıştır?

A) Y, Z, V

B) V, Y, Z

C) Z, V, Y

D) Y, V, Z

2. Toplum hayatında kişiler birbirlerinden samimilik beklemezler; terbiye beklerler, nezaket beklerler, birtakım kurallara uyulmasını isterler. Düşünmediğinizi, inanmadığınızı söyleyeceksiniz demiyorum ama aklınıza geleni şöyle iyice bir tartmadan söylemeye hakkınız yoktur. Yeryüzünde bir başınıza değilsiniz; başkalarının zevkini, hatırını da gözetmeniz gerekir.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeryüzünü güzelleştirmek için tüm insanların el ele vermeleri gerekir.
- B) Toplum içinde yaşayan kişilerin birbirlerine yardımcı olması gerekir.
- C) Başkalarını rahatsız etmemek, birbirine saygı göstermek toplumsal yaşamın en önemli kurallarıdır.
- D) Yapmacık davranışlardan kaçınıp, içten davranmak insan olmanın gereğidir.

3. İçten bir arkadaş, değerbilir bir dosttur. Coşkulu, paylaşımcı bir insandır. Öğretmekten, düşündürmekten, gençleri iyiye ve doğruya yöneltmekten usanmayan bir insandır. Edindiklerini, öğrendiklerini bilgisiyle ve bilinciyle yoğurarak davranışa dönüştüren bir bilgedir. Genç kuşağa yardım elini uzatan, onları kanatlarının altına alan, her yönüyle onlara rehberlik yapan, sevecen, sıccakkanlı bir insandır.

Bu metinde sözü edilen kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Arkadaşlarının değerini bilir.
- B) Yaşamaktan zevk alır.
- C) Yılmadan mücadele eder.
- D) Gençleri disiplinle eğitir.

4. Kitap okumak bizim insanımıza lüzumsuz bir iş, bir an-garya gibi geliyor. Gençler içinde kitap okumanın gerek-siz olduğunu savunanlara bile rastladım. Okuyup yaza-nın bu ülkede layıkıyla itibar görmemesi, geçim sıkıntısı çekmesi gençleri kitaptan büsbütün uzaklaştırıyor. Ne yapıp edip gençlerle kitabın arasını bulmak gerekiyor. Aksi takdirde geleceğimiz pek de aydınlık olmayacak gibi.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanımızın kitap okumayı gereksiz bir iş olarak gördüğüne
- B) Okuyup yazanların toplumda yeterince itibar görmediğine
- C) Gençlere kitap okumayı sevdirmek gerektiğine
- D) Gençlerin geleceğe dair ümitlerini kaybettiğine

5. Geçti yaz günlerinin güzelliği
Açık pencereler, damlar, bahçeler.
Her şey ne sıcaktı, her şey ne iyi
Hatta o karanlık, aysız geceler.

(Ahmet Kutsi Tecer)

Bu dörtlüğe hâkim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlem
- B) Yaşama sevinci
- C) Ümitsizlik
- D) Pişmanlık

6. Amasya'nın en iyi demircisi oydu. Çırakla arkadaşlarına tek tek haber yollamış, Yeşilirmak'ın kıyısındaki çınar ağacının altında beklediğini iletmişti. Irmağın kıyısına oturup derin düşüncelere daldı. Prens Cuci elinde kırmızı bir gül olduğu hâlde sarayın arka bahçesinde do-laşıp duruyordu.

Bu metindeki altı çizili kısım hikâyenin hangi unsu-runun ait ayrıntılar içermektedir?

- A) Olay
- B) Yer
- C) Zaman
- D) Kişi

7. Genç tiyatrocuların kusurları olmaz mı? Var tabii... Ti-yatrocu olup sonra ondan kolay vazgeçmeleri bir kusur bana göre. Zaten olmak istediğin için oluyorsun, oyuncu olmak istediğin için seçiyorsun bunu, vazgeçmek niye? "Babam beni zorladı, mühendis oldum. diyebilirsin ama bizim mesleğimizde öyle bir sıkıntı yok ki, sen istersin bunu. İşte tam da bu yüzden ilk tökezlemede vazgeçmelerini sevmiyorum genç oyuncuların.

Bu parçada yazarın eleştirdiği tutum aşağıdakiler-den hangisidir?

- A) Genç tiyatrocuların kusurlarını fark etmemeleri
- B) Genç tiyatroculara yeterince fırsat verilmemesi
- C) Genç tiyatrocuların mesleklerinden kolayca vazgeçmeleri
- D) Bazı gençlerin başkalarının yönlendirmesiyle tiyat-royla ilgilenmeleri

8. **Aşağıdaki metinlerin hangisinde anlatım birinci kişi ağzından yapılmıştır?**

- A) İhtiyar adam duvarın dibindeki taş yığınlarına çök-tü. Başını ellerinin arasına aldı. Sırtında yırtık bir çuval vardı. Çıplak ayakları, topraktan yağrulmuş sanılacaktı. Zayıf kolları, kirli tunç rengindeydi.
- B) Nihayet sabah olmuş, güneş gülümseyen yüzünü göstermeye başlamıştı. Yatağından sessizce kalktı. Hemen elbisesini giydi, arkadaşından ödünç aldığı altın sarısı kol saatini taktı, saçlarına şekil verdi.
- C) Sessiz bir çığlık gibi basmıştı etrafa karanlık. Bu-naltıcı bir sıcak vardı. Gömleğini çıkardı. Küçük bir kütüphane, masa ve karyoladan oluşan çalışma odası daima dağınıktı. Kitaplar gelişigüzel savrulmuştu etrafa.
- D) Yolları ne kadar seviyorsam otel odalarından da o derece nefret ediyorum. Hepsi birbirinin aynısı otel odalarının: beyaz yatak, beyaz havlu, beyaz perde, beyaz badana, beyaz fayans...

9. Ünlü Fransız şair ve yazarı Louis Aragon'un, "Bu hikâye, bence dünyanın en güzel aşk hikâyesidir." diye nitelediği Cengiz Aytmatov'un 1958'de yayımlanan "Cemile" adlı uzun hikâyesi birçok dile çevrilmiş ve ilgiyle karşılanmıştır. Türkiye Türkçesine de birkaç defa çevrilen "Cemile", sevilerek okunan eserler arasındaki yerini almıştır. Yazarının dünya çapında üne kavuşmasında ilk önemli adım olan Cemile'nin çok sayıda dilde, bu arada Türkiye Türkçesinde, sevilerek okunmasının sırrı, saf bir aşkın ve insanın kendisi olma yolunda gösterdiği çabanın, onun gerçekliği ile birleştirilerek tabii ve içten bir anlatımla sunulmasında aranmalıdır.

Hasan Öğretmen, öğrencilerine bu metni okumuş "Cemile" adlı hikâye ile ilgili ne anladıklarını belirtmelerini istemiştir.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Birçok dile çevrilmiş, ilgiyle okunmuştur.
- B) Cengiz Aytmatov'u dünyaca üne kavuşturan eseridir.
- C) Dünyanın en güzel aşk hikâyesi olarak nitelenmiştir.
- D) Cengiz Aytmatov'un ilk eseridir.

10 ve 11. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Annem Keçiören İlkokulunda okumuş. Ben de Keçiören'de ilkokulu okudum, 1960 yılında. Bağ evi ilkokula çevrilmiş gibi geliyor bana. Çizmeci İlkokulunda okuduktan sonra Kalaba'ya tekrar döndük. Evimiz iki katlıydı artık. Teyzemlere verdik alt katını. Kalaba İlkokulunda okudum. Şu andaki mevcut okul... İki ayrı okul vardı: biri eski ilkokul, karşısında ise ortaokul. İlk öğrencileriydik hemen hemen. Keçiören Lisesinin yine ilk öğrencilerinden olduk. Tüm eğitim hayatım Keçiören'de ve Kalaba'da geçti diyebilirim. Keçiören Lisesine giderken asfalt ve şose iki ayrı yoldu. Zaman zaman yürüyerek giderdik. Asfalt yolda kayısı ağaçları vardı. Hâlâ da var.

10. **Bu metnin anlatım özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Anlatım birinci kişinin ağzından yapılmıştır.
B) Olaylar ve kişiler gerçeğe uygundur.
C) Yer ve zaman ögeleri belirsizdir.
D) Nesnel anlatım ağır basmaktadır.

11. **Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Haber yazısı
B) Gezi
C) Hikâye
D) Anı

12. I. Belki de bu nedenle Anadolu'da evlenme törenleri sırasında, yeni evlilerin yastığının altına şeker ve tuz koyarız.
- II. Fakat sadece yemeğin değil, hayatın da tadı tuzu olmalıdır.
- III. Yine aynı şekilde Anadolu insanı, konuğuna -ağız tadı tuzluyla tamamlansın diye- tatlıdan önce tuzlu ikram eder.
- IV. İnsanoğlunun ekmek gibi, su gibi vazgeçemeyeceği günlük ihtiyaçlarından biri de tuzdur.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama nasıl olur?

- A) IV – II – I – III
B) IV – I – II – III
C) IV – II – III – I
D) IV – III – II – I

13. (I) Fillerin günümüzde yaşayan ve bilinen en büyük kara hayvanı olduğu tespit edilmiştir. (II) Dişilerin boyu 3,5 metreye, erkeklerinki ise 4 metreye ulaşabilir. (III) Fillerin sosyal bağları çok kuvvetli olduğu için birbirlerinden ayrı kalıp kavuştukları o anı izlemek gerçekten paha biçilmez bir deneyim oldu benim için. (IV) Birbirlerini öz-lüyor, kavuşunca seviniyor, bunu bir seramoniye çeviriyorlar. (V) Uzun zamandır görmediğimiz bir arkadaşımızla karşılaştığımızda sevinir ve sesimize bu duyguyu yansıtırız, onlar da aynı şeyi yapıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istendiğinde ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V

14. İnternet sınırsız bir bilgi kaynağı ve hayatımızı kolaylaştıran bir teknoloji olmakla beraber aşırı kullanımının özellikle çocuklar üzerinde çok olumsuz etkileri de olmaktadır. Aşırı internet kullanan çocuk; dersleriyle ilgili öncelikleri belirleyememe ve zamanını ayarlayamama, eğitim sisteminin gereksiz olduğunu düşünme, kolaya kaçma gibi davranışlarda bulunurken sosyal açıdan aile ve arkadaşlık ilişkilerinde zayıflama, vatandaşlık bilincinin azalması ve toplumsal duyarlılığı yitirme ile karşı karşıya kalabilmektedir. Ayrıca, insanlarla ilişkilerinde iletişimsizlik yaşamakta, paylaşımları azalmakta ve psikolojik olgunluğa erişemediği için problem çözme yeteneği de gelişmemektedir.

Bu metinde aşırı internet kullanımının çocuklar üzerindeki olumsuz etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi sayılmamıştır?

- A) Derslerine yeterince zaman ayırmaması
B) Problem çözme yeteneğinin gelişmemesi
C) Sosyal iletişiminin zayıflaması
D) Şiddete eğilimli hâle gelmesi

15. Kişilerin arasındaki duygu ve düşüncelerin aktarılmasına "iletişim" denmektedir. İletişimi kuvvetlendirerek geliştiren yönler varken olumsuz etkileyen de vardır. Empati kurup karşıımızdaki insanı dinlemek, ona saygı duymak, kendimizi doğru ifade edebilmek, insanlara gülümseyebilmek iletişimi olumlu yönde etkiler. Karşıımızdakini sürekli sorgulamak, yargılamak, emrederek konuşmak ve karşıımızdakinin sözünü kesmek ise iletişimi olumsuz yönde etkileyen etmenlerden bazılarıdır.

Bu metne getirilebilecek en uygun başlık aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) İletişimi Olumlu Yönde Etkileyen Etmenler
B) İletişimi Olumsuz Yönde Etkileyen Etmenler
C) İletişimi Etkileyen Etmenler
D) İletişimin Yaşamımızdaki Önemi

1. Aşağıdakilerin hangisinde metnin anlatım özelliğine göre türü yanlış verilmiştir?

- A) Ceviz rengi bir şalvar giymişti. Sırtındaki yelek sırmalı, eski bir aba ya da cepken bozmasıydı. Başında kendi eliyle keçi tüyünden ördüğü altın renginde bir börk vardı. Börk, ona iki kat heybet veriyordu. Kaşları da püskül püskül, geniş alnına, altın, uzun börküne, çağıldayarak akmış gitmiş bakır sakalına uyuyordu. (Betimleyici metin)
- B) Elindeki kirmeni hem eğiriyor hem geliyordu. Geldi, soluk soluğa Haydar Usta'nın yanına oturdu. Çarığının içine küçücük sümüklü böcekler girmişti; çarığını çıkardı, iyice temizledi, geri giydi, sıkı sıkıya bağladı. Küçücük, topak bir adamcıkta Müslüm. (Öyküleyici metin)
- C) Ağaç dikmekle meşgul yaşlı birini gören padişah, hoşbeşten sonra sormuş: "Büyük bir ihtimalle diktiğin ağaçların meyvesini yiyemeyeceksin, ne diye uğraşıyorsun?" Yaşlı adam, "Oğul!" demiş. "Bizden evvelkilerin ağaçlarının meyvelerini biz yedik, bizim diktiklerimizin meyvesini de bizden sonrakiler yersinler diye uğraşıyorum." (Betimleyici metin)
- D) Öteden beri tiyatro için söylenen, bir gizli övünçle söylenen bir söz vardır: Tiyatro bir okuldur. Bu doğrudur bence, tiyatro da sanatın tümü gibi bir okuldur. Eğitir, geliştir kişiyi; avucunun sınırlarını genişletir. Bu okulun öğrencileri orada edindikleri bilginin tadını çıkarıyorlarsa öğrendikleri, soludukları hava kadar doğal geliyorsa, eğlendiriyorsa onları, bu az şey mi? (Bilgilendirici metin)

2. Deli eder insanı bu dünya
Bu gece bu yıldızlar bu koku
Bu tepeden tırnağa çiçek açmış ağaç

Bu dizelerde asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşama sevinci
B) Baharın gelişi
C) Yaşama karşı duyulan kin
D) Çevremizdeki değişim

3. Kötümser insan, boş eleştiri ve suçlamalarla kendi kendini yer. Sanki bu düşmanca durumu dünyanın gidişi değiştirecekmiş gibi... Hâlbuki sen yıkmaya değil, yapmaya bak. Başkalarının hatalarını arama, iyi yönlerini gör.

Bu parçaya göre, "kötümser insan" için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olumsuz duygular taşıdığı
B) Kararsızlık içinde olduğu
C) Yıkıcı eleştiriler yaptığı
D) İnsanların kusurlarını gördüğü

4. Anne babalar "Çocukları okusun da evde bir şey yapmasın, bir sorumluluk almasın." yaklaşımındalar. Durum böyle olunca da çocuklar işe yaradığını hissedemiyor. Çocuklar, anne babasına evde yardım etmek, bir işe yaramak isterler. Bir şey ortaya çıkarıp onunla gurur duymak isterler. Çocuklar hareket etmek ve çalışmak isterler. Kısacası çocuklar üretmek isterler. Çocukların enerjilerini atabilmek için hareket etmeye, çalışmaya, sorumluluk almaya ihtiyacı vardır. Babasına bir şeyi tamir ederken yardım eden ya da annesine bahçede yardım edip saksıları değiştiren çocuğun yaşadığı gururu düşündünüz mü? Çocuklar, ciddi işler yapmak, önemsenmek isterler.

Bu parçanın ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuklara yaşlarına uygun sorumluluklar vermekten kaçınılmamalıdır.
B) Anne babalar çocuklarına yeterince zaman ayırmalıdır.
C) Çocuklar da çalışıp aile bütçesine katkı sağlamalıdır.
D) Çocuklar yeteneklerine uygun mesleklere yönlendirilmelidir.

5. I. Bu çocukluk hayalimi gerçekleştirebilmek adına sürekli öykü yazıyordum.
II. İlkokul üçüncü sınıftan itibaren en büyük hayalim, kendi kitabımı yayımlatmaktı.
III. Bundan sonra çocukluk öykülerimi yayımlatmak için iki yıl, kapı kapı yayınevlerini dolaştım.
IV. Sonunda başardım ve ondan sonra hep yayıncılar benim kapımı çalmaya başladı.
V. Liseye başladığımda yüz elli yapraklı bir defteri öyküyle doldurmuştum.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama nasıl olur?

- A) II – I – V – IV – III
B) II – I – V – III – IV
C) I – II – V – III – IV
D) II – I – IV – III – V

6. Teknoloji kullanımında dikkat edilmesi gereken önemli bir durum vardır. Teknoloji, hayatımızı kolaylaştırmak için bir araçtır. Eğer hayatımızın tümünü kaplıyor ve zaman öldürmekten başka bir işe yaramıyorsa o teknoloji amacını aşmıştır. Örneğin her cebe giren telefonlar yüzünden insanlar, gerçek yaşamdan uzaklaşıyor, sosyal medya sanallığına düşüyorsa teknoloji artık hayatımızı olumsuz yönde etkilemeye başlamıştır. Teknoloji, insanlığın temel özelliklerinden olan gerçek yaşamdan bireyleri uzaklaştırmayacak şekilde kullanılmalıdır. Bu bilinçle yaklaşırsak gerçekten yararlı bir şekilde teknolojiyi kullanabiliriz.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknoloji kullanımında dikkat edilmesi gerekenler
B) Teknolojinin temel özellikleri
C) Teknolojinin yararları
D) Teknolojinin zararları

7. Kahramanmaraş şehir merkezi... Ocak ayının ortaları... Kışın olanca üşütücülüğü var havada. Meslek lisesi 2. sınıfta okuyorum. O yıllarda meslek lise öğrencilerinin eğitimlerinin yanı sıra aile bütçesine karınca kararınca katkı sağlayacak kadar bir ücret de aldıkları staja gittikleri gibi ben de staja gidiyordum. Bir cumartesi akşamı haftalığıma da almış eve dönüyordum. İçimde belli belirsiz bir sevinç var. Aile bütçesine katkı sağlamanın da ötesinde, karşılığında bir miktar para aldığım bir işte çalışmanın; babamın gözünde bir baltaya sap olacak olgunluğa erişmiş olmanın verdiği içten içe bir gurur da var içimde...

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olaylar ve kişiler gerçeğe uygundur.
B) Dokunma duyusuna ait ayrıntılara yer verilmiştir.
C) Hikâye unsurlarından “yer” ve “zaman” ögesi yer almamaktadır.
D) Anlatım deyimlerle zenginleştirilmiştir.

8. (I) Gördüğüm tapınak karşısında hayrete düştüm. (II) Muhteşem bir görüntüsü vardı tapınağın. (III) Etrafında ise gülümseyen ahşap evler... (IV) Evlerin üst katları ise lokantaya dönüştürülmüştü. (V) Bir tarafta renk renk boncuklar, diğer tarafta el işlemleri... (VI) Evlerin alt katlarında hediyelik eşya satılıyordu.

Bu metnin anlam bütünlüğünün sağlanması için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) II ve III
B) III ve IV
C) IV ve VI
D) II ve VI

SÖZEL MUHAKEME

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Yeşim Hanım'ın İlayda adında 9 yaşında bir kızı, Bartu adında 13 yaşında bir erkek çocuğu vardır. Yeşim Hanım, cumartesi günü iki çocuğunu gitar ve voleybol kurslarına götürecektir. Kursların saatleriyle ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Gitar Kurs Saatleri	
8 – 10 Yaş	10.00 – 12.00
11 – 13 Yaş	12.00 – 14.00
14 – 16 Yaş	14.00 – 16.00

Voleybol Kurs Saatleri	
14 – 16 Yaş	9.00 – 10.00
11 – 13 Yaş	10.00 – 11.00
8 – 10 Yaş	12.00 – 13.00

1. Her iki çocuğu da kursta iken alışverişe gitmek isteyen Yeşim Hanım hangi saatleri seçmelidir?

- A) 10.00 – 11.00 ya da 12.00 – 13.00
 B) 10.00 – 11.00 ya da 13.00 – 14.00
 C) 11.00 – 12.00 ya da 12.00 – 13.00
 D) 12.00 – 13.00 ya da 13.00 – 14.00

2. Yeşim Hanım çocuklarının cumartesi günü birer saat bilgisayarda oyun oynamasına izin vermekte ancak her iki kardeş evde olduğunda bilgisayarın kapalı olmasına özen göstermektedir.

Buna göre İlayda cumartesi günü hangi saatte bilgisayarda oyun oynayamaz?

- A) 10.00 – 11.00
 B) 11.00 – 12.00
 C) 12.00 – 13.00
 D) 13.00 – 14.00

3 ve 4. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Bir okulda sınıflar arası basketbol turnuvası düzenlenmiş, eleme usulü oynanan karşılaşmalar sonucu 6/A, 6/B, 6/C, 7/A, 7/B, 7/C, 8/A, 8/B sınıfları çeyrek finale (son sekize) kalmıştır. Bu sekiz takım arasında oynanan maçlar sonucu bir sınıf birincilik kupasını almıştır.

Takımların oynadıkları maçlar ve sonuçlarıyla ilgili şu bilgiler verilmiştir:

- Karşılaşmalarda yenilen takım turnuvadan elenmektedir.
- Takımlar çeyrek final, yarı final ve final maçlarını yapmıştır.
- 7/C sınıfı iki maç yapmıştır.
- 8/B sınıfı tüm maçlarını kazanmıştır.
- 6/A sınıfı 6/C sınıfını yenerek finale çıkmıştır.
- 8/A sınıfı ilk maçını 8/B ile yapmıştır.

3. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) İlk maçta 6/B ile 7/A sınıfları karşılaşmıştır.
 B) 6/C sınıfı bütün maçlarını kaybetmiştir.
 C) 7/C sınıfı ikinci maçını 8/B ile yapmıştır.
 D) 8/B sınıfı iki maç yapmıştır.

4. Bu bilgilere göre aşağıdaki takımlardan hangisinin çeyrek finalden itibaren karşılaştığı tüm rakipler kesin olarak bilinmektedir?

- A) 7/C
 B) 6/C
 C) 6/A
 D) 8/B

5 ve 6. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Aysun, Berfin, Ceyla, Çağla ve Derya isimli kadınlar bir terziye gitmiş; bluz, pantolon, etek ve abiyeden oluşan beş parça giysi diktirmiştir.

Kimin hangi giysiyi diktirdiğiyle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Sadece Ceyla ve Derya aynı giysiden diktirmişlerdir.
- Her kadın bir adet giysi diktirmiştir.
- Aysun pantolon ya da abiye diktirmemiştir.
- Çağla etek diktirmiştir.

5. Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Aysun bluz diktirmiştir.
- B) Berfin pantolon diktirmiştir.
- C) Ceyla abiye diktirmiştir.
- D) Derya pantolon diktirmiştir.

6. Yalnızca bir kişinin abiye diktirdiği biliniyorsa,

- I. Berfin
- II. Ceyla
- III. Aysun

kişilerinden hangilerinin diktirdiği giysi kesin olarak bellidir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

7 ve 8. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Bir özel okulda görev yapan Erol, Kerem ve Mesut adlı erkek öğretmenlerle Yasemin, Derya ve Şule adlı kadın öğretmenler haftanın bir günü nöbet tutmaktadır.

Kimin hangi gün nöbet tuttuğuyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- Pazar günleri hariç haftanın her günü birer kişi nöbet tutmaktadır.
- Kerem ve Mesut'un nöbet günleri art ardadır.
- Salı ve cuma günleri kadın öğretmenler nöbet tutmaktadır.
- Derya, Yasemin'in nöbet gününden sonraki günlerin birinde nöbet tutmaktadır.
- Şule, pazartesi veya cumartesi günü nöbet tutmaktadır.

7. Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Erol pazartesi günü nöbet tutmaktadır.
- B) Yasemin salı günü nöbet tutmaktadır.
- C) Kerem perşembe günü nöbet tutmaktadır.
- D) Şule cumartesi günü nöbet tutmaktadır.

8. Şule'nin cumartesi nöbet tuttuğu biliniyorsa,

- I. Erol
- II. Kerem
- III. Mesut

adlı öğretmenlerden hangilerinin nöbet günü kesin olarak bellidir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

GÖRSEL OKUMA-YORUMLAMA

1. Teknolojinin insan hayatına getirdiği sayısız faydalar var. Ancak kişinin teknoloji kullanımı üzerinde kontrolünün kaybolması ve teknolojiyi ölçsüz ve sınırsız kullanması çok ciddi zararlara sebep olabilir. İnternet ve teknoloji bağımlılığı diğer bağımlılıklarda olduğu gibi kişinin bağımlı olduğu teknolojik ürüne ulaşamadığında yoksunluk yaşadığı bir durum olarak tanımlanmaktadır.

Aşağıdaki görsellerden hangisi bu metinde belirtilen soruna dikkat çekmek için hazırlanmamıştır?

A)

B)

C)

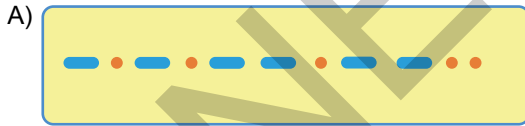
D)

2. Mors, iletişimin nokta ve kısa çizgi kullanılarak sağlandığı, soldan sağa okunan bir alfabedir. Aşağıda bazı harflerin Mors alfabesindeki karşılıkları verilmiştir.

A	• —	K	• • —	U	• • • —
B	— • • •	L	• — • •	V	• • • —
C	— • • — •	M	— —	W	• — — —
D	— • •	N	— •	X	— • • • —
E	•	O	— — —	Y	— • — —
F	• • — •	P	• — — •	Z	— — • • •
G	— — •	Q	— — • —		
H	• • • •	R	• — •		
I	• •	S	• • •		
J	• — — —	T	—		

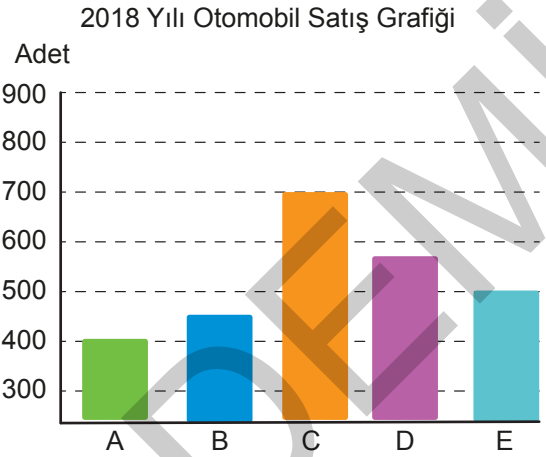
Buna göre aşağıdakilerden hangisi "KAYI, KASI, KAZI, KATI" kelimelerinden herhangi birinin Mors alfabesine göre yazımı değildir?

3. Yandaki grafikte bir firmanın 2018 yılında markalara göre sattığı otomobil sayıları verilmiştir.

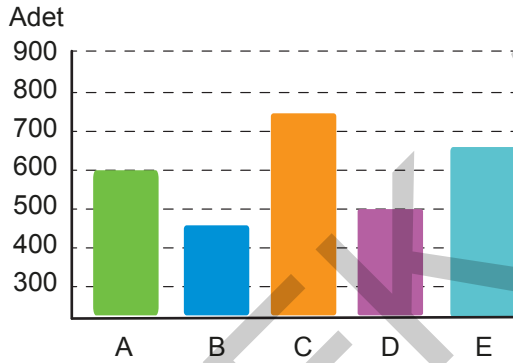
Aynı mağazanın 2019 yılında sattığı otomobillerle ilgili bilinenler aşağıda verilmiştir:

- 2018 yılı satış rakamlarına göre sıralamada en çok satan ikinci markanın satışlarında azalma olmuştur.
- A markalı otomobil satışlarında artış gözlenmiştir.
- En az satış, B markalı otomobillerde gerçekleşmiştir.
- 2018 yılı satış rakamlarına göre sıralamada üçüncü olan marka, sıralamadaki konumunu korumuştur.
- Her iki yılda da en çok satış, C markalı otomobillerde gerçekleşmiştir.

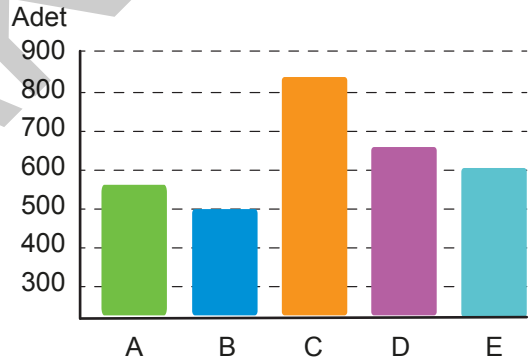

Buna göre mağazanın 2019 yılı ürün satış grafiği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

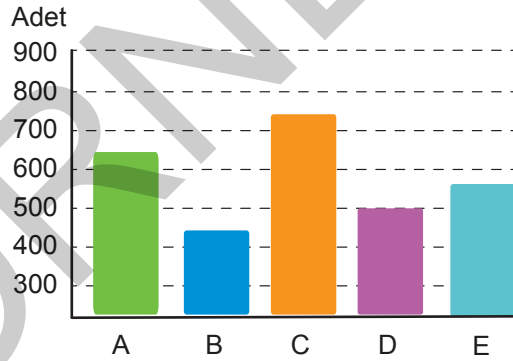
A) 2019 Yılı Otomobil Satış Grafiği

B) 2019 Yılı Otomobil Satış Grafiği

C) 2019 Yılı Otomobil Satış Grafiği

D) 2019 Yılı Otomobil Satış Grafiği

